

6. DE HOGERE PLANTEN

Recentere gegevens zijn beschikbaar in de studie "Opmaak van volledige floristische inventaris van het BHG en een florakartering» (2006), one-line beschikbaar in het documentatiecentrum van Leefmilieu Brussel

(http://document.environnement.brussels/opac_css/electfile/Atlas%20amphibiens%20MRBC%20FRNL) alsmede in de factsheet 14 "Biodiversiteit : monitoring van de soorten".

De wet van 16.02.1976 op de bescherming van de wilde plantensoorten wordt toegepast in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Van de soorten die volledige bescherming genieten (bijlage A) kan alleen de *Ophrys Apifera*, waarvan in 1998 een nieuwe locatie werd ontdekt, worden vermeld. Verschillende soorten waarvan de ondergrondse delen beschermd zijn (bijlage B) kan men aantreffen in het Gewest: *Centaurea montana*, *Nymphaea Alba*, *Rosa rubiginosa*, *Rosa rugosa*, en alle orchideeën: *Epipactis helleborine*, *Epipactis atrorubens*, *Epipactis phyllantes*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Dactylorhiza maculata*, *Listera ovata*, *Neottia nidus-avis*. Er staan ook verschillende voor commerciële doeleinden beschermde soorten (bijlage C): *Centaurium erythraea*, *Centaurium pulchellum*, *Tamus communis*, alsook twee soorten van *Sphagnum*, die als relictten voorkomen op één enkele plaats in het Zoniënwoud.

1. Kenmerken van de Brusselse flora

Ondanks de sterke verstedelijking is het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nog redelijk groen. 53% van de oppervlakte is ingenomen door groengebied (zie fiche 3 Schriftje "Grondgebruik en landschappen in Brussel"). Dit groengebied behelst onder meer belangrijk deel van het Zoniënwoud, enkele grote parken, tal van vijvers en een bepaald aantal beschermde sites waar een natuurlijke of halfnatuurlijke flora en plantengroei zich nog kan handhaven.

De flora in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertoont een zeer duidelijk Atlantisch en sub-Atlantisch karakter. Enkele medio-Europese en submedio-Europese soorten zijn aanwezig. We treffen hier ook, heel fragmentarisch, enkele submediterrane soorten aan. Naast deze inheemse flora komen ook enkele uitheemse soorten voor. Sommige hiervan kennen een aanzienlijke ontwikkeling, zoals bijvoorbeeld Japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*), buddleja (*Buddleja davidii*), bezemkruiskruid (*Senecio inaequidens*) enz. Tal van andere uitheemse soorten zien we alleen in adventiefstaat.

2. Inventarisaties en atlas van de flora van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Sinds 1998 beheert het BIM de coördinatie van de verzameling van gegevens over de flora, die worden verschaft door de werkgroep "Flore bruxelloise" van de Amicale Européenne de Floristique (AEF). Voorheen werd deze coördinatie (van 1990 tot 1997) verzorgd door de Fédération des Banques de Données Biogéographiques (FBDB) en de UCL in het kader van een conventie met het BIM, met betrekking tot een netwerk voor toezicht op het leefmilieu aan de hand van bio-indicatoren.

Deze wetenschappelijk werkzaamheden zijn essentieel, niet alleen om onontbeerlijke kennis te verwerven over de flora en het behoud ervan, maar ook om een geïntegreerd milieubeleid te voeren. Deze werkzaamheden verschaffen instrumenten die het volgende mogelijk maken:

- De opvolging van de evolutie van de plantensoorten, die indicators zijn van de evolutie van de milieus
- De identificatie van de bedreigde soorten die bescherming vereisen en een coördinatie van de inspanningen via de internationale verplichtingen ter zake (Europese richtlijnen, internationale conventies, ...)

- De planning en het beheer van het grondgebied, in het bijzonder de identificatie van biologisch zeer waardevolle sites en de invoering van een Groen Netwerk en een Blauw Netwerk in coördinatie met de andere Gewesten
- De toepassing van geschikte beheersmaatregelen die de biodiversiteit bevorderen. Sommige verdwenen soorten zoals de *Triglochin palustris* of de *Ophioglossum vulgatum* zouden opnieuw kunnen verschijnen indien de nodige beheersmaatregelen werden getroffen.

Tussen 1991 en 1994 werd een exhaustieve inventaris van de hogere planten opgemaakt en kon een atlas van de flora in het BHG worden opgesteld. Het BIM publiceerde die atlas in juli 1999. De atlas is het resultaat van de samenwerking tussen 3 partners: het BIM, de initiatiefnemer voor het project, de Amicale Européenne de Floristique (AEF), die belast is met de terreinstudies en het vergaren van de floragegevens, en de Fédération des Banques de Données Biogéographiques (FBDB), die instaat voor de wetenschappelijke begeleiding en informatisering van de gegevens.

De atlas verschaft gegevens over de verspreiding van de Brusselse flora tussen 1972 en 1990 (gedeeltelijke gegevens) en van 1991 tot 1994 (volledige gegevens). De nomenclatuur van de gevolgde soorten is die van Lambinon et al. (1992). De prospectie op het terrein gebeurt via voorgedrukte lijsten met de soortnamen. De gevonden soorten worden op de lijst aangekruist. De lijsten zijn opgesteld per hok van 1 km². De vergaarde gegevens worden gedigitaliseerd en in kaart gebracht.

De volledige inventaris van 1991-94 wijst erop dat het totale aantal soorten dat spontaan aanwezig is in het Gewest, 723 bedraagt (ondersoorten niet meegeteld), wat de helft van de Belgische flora vertegenwoordigt. Dit groot aantal soorten wordt verklaard door de landschappelijke diversiteit van het Brussels Gewest (bossen, vochtige zones, drogere open zones, enz.), het voortbestaan van landbouwactiviteiten en door het feit dat steden belangrijke centra vormen voor de verspreiding van uitheemse soorten. Vermeldenswaard in dit verband is de florarijckdom in de braakliggende terreinen langs vervoersinfrastructuren, met name langs spoorwegen. Dankzij de vervoersactiviteiten kunnen zaden immers over lange afstanden worden verspreid en kunnen nieuwe soorten ingang vinden. Het spoorwegnet kan dus fungeren als « groene corridor » en bijdragen tot de kolonisatie van sites die belangrijk zijn op het vlak van de biodiversiteit.

De Brusselse flora bestaat uit de volgende fytosociologische groepen:

- Pioniersoorten van artificiële zones in de biotopen onder menselijke invloed zoals braakliggende terreinen, wegbermen, spoorwegen en landbouwterreinen: 25% van de stedelijke flora (bijv.: *Berteroa incana*, *Bromus tectorum*)
- Soorten van bossen en wouden: 20% (bijv.: *Hyacinthoides non-scripta*, *Anemone nemerosa*)
- Soorten van bosranden: 14% (bijv.: *Aegopodium podagraria*, *Silene dioica*)
- Soorten van droge weilanden (met inbegrip van rots- en muursoorten) : 10% (bijv.: *Asplenium rutamuraria*, *Cymbalaria muralis*)
- Soorten van vochtige weilanden : 10% (bijv.: *Carex disticha*, *Lychnis flos-cuculi*)
- Aquatische soorten en soorten van vochtige zones: 10% (bijv.: *Caltha palustris*, *Phragmites australis*)
- Pioniersoorten van halfnatuurlijke habitats: 8% (bijv.: *Centaureum pulchellum*, *Scirpus setaceus*)
- Soorten van droge en onvruchtbare bodems: 3% als overblijfselen in het Zoniënwoud en zijn omgeving (bijv.: *Calluna vulgaris*, *Molinia coerulea*)

155 geïnventariseerde soorten worden als niet-inheems beschouwd (uitgeplant, afkomstig uit tuinen, genaturaliseerd, adventief, ...). Door het stedelijke karakter van het Gewest worden de habitats en de natuurlijke milieus en hun flora vaak verstoord.

Tot deze 723 geïnventariseerde soorten behoren tevens:

- soorten die slechts één keer werden waargenomen of die tijdelijk aanwezig waren, bijvoorbeeld rond de spoorweglijnen en op braakland
- soorten die slechts voorkomen op één plaats (vb. *Helleborus viridis*, *Aristolochia clematitis*)

- soorten die waarschijnlijk verdwenen zijn sinds 1994, door een gebrek aan bescherming of aangepast beheer (vb. *Ophrys insectifera*)
- soorten die gebonden zijn aan habitats die aan het verdwijnen zijn, hoofdzakelijk in de landbouwgebieden (vb. *Chrysanthemum segetum*, *Centaurea cyanus*,...)
- soorten met een onzeker statuut van inheemse soort (*Nuphar lutea*, *Typha angustifolia*,...)

De botanische soortenrijkdom is zeer veranderlijk naar gelang van de ligging van de site : de soortendichtheid ligt dan ook tussen 50 (stadscentrum) en 300 soorten (bepaalde halfnatuurlijke sites) per km².

Vergeleken met de gedeeltelijke inventaris van 1940-1990 werden 187 soorten, waarvan 140 inheemse, niet meer aangetroffen. Die evolutie is het resultaat van de impact van de verstedelijking zoals het verlies en de fragmentering van de habitats en de grote recreatieve druk. Meestal zijn het de soorten die in graanvelden of op braakland groeien, de kalkminnende soorten en vooral de waterplanten die verdwenen zijn. Tal van inheemse soorten kennen overigens een sterke teruggang en moeten worden beschermd. Vanuit puur kwantitatief standpunt wordt de achteruitgang van inheemse soorten gecompenseerd door de aanwezigheid van nieuwe uitheemse soorten die niet eerder werden geregistreerd. Dit is echter geen gunstige evolutie in de mate dat ze wordt vertaald in een verschraving van de Brusselse flora op kwalitatief vlak.

De andere grote trends die naar voren komen uit de volledige inventaris van 1991-94 zijn:

- De bevestiging van de botanische waarde van de grote groengebieden die nog aanwezig zijn (in het bijzonder de bossen en vooral het Zoniënwoud)
- De verdwijning van soorten die typisch zijn voor het woud, door de recreatieve druk
- De moeilijkheid om de exacte status van bepaalde soorten te identificeren (spontaan?, uitgeplant?, ontsnapt uit een tuin?..), deels door de meer en meer verspreide praktijk om wilde soorten uit te planten, bijvoorbeeld in "natuurlijke" tuinen.

In totaal herneemt de kaart 779 soorten: naast de inheemse soorten werd ook een groot deel van verwilderde soorten in kaart gebracht.

Sinds 1994 blijft de flora-inventaris - om budgettaire redenen - beperkt tot een follow-up van een tiental interessante of weinig gekende sites in het BHG. Een volledige inventaris van de hogere planten in het BHG zou zeer nuttig zijn omdat:

- sites verdwenen zijn
- enkele sites van grote biologische waarde sterke wijzigingen ondergingen, door een ontoereikend beheer, en op het vlak van de flora aan belang hebben ingeboet (bijv. de Kauwberg of het Vorsterijplateau)
- bepaalde sites een grotere floristische waarde hebben vanwege het beheer (o.a. natuurreservaten)
- het ecologisch en gedifferentieerd beheer van de parken er heeft geleid tot een grotere verscheidenheid aan soorten
- Andere tendensen m.b.t. de evolutie van de Brusselse flora zouden kunnen worden opgespoord

3. Bedreigde soorten

Het is moeilijk een precies getal te kleven op het aantal soorten dat in gevaar, kwetsbaar of zeldzaam is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest omdat er geen vergelijkbare gegevens bestaan van vóór de volledige inventaris van 1991-94. De onderstaande lijst is dus een benaderende lijst, gebaseerd op het beste oordeel van de deskundigen. Men moet er overigens rekening mee houden dat in een verstedelijkte regio als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, alle soorten van halfnatuurlijke habitats zouden moeten worden beschouwd als kwetsbaar, omdat deze habitats zelf kwetsbaar zijn.

Tabel 6.1 : Inheemse planten die zeldzaam (Z), kwetsbaar (K) of aan het verdwijnen (U) zijn, geteld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Onderzoek OESO en EUROSTAT 1998)

Soorten	Bedreiging	Soorten	Bedreiging	Soorten	Bedreiging
<i>Achillea ptarmica</i>	Z/U	<i>Carex digitata</i>	Z/K	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	Z/U
<i>Agrimonia eupatoria</i>	K	<i>Carex disticha</i>	Z/K	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Z/U
<i>Agrostis canina</i>	Z	<i>Carex flacca</i>	Z/K	<i>Dianthus armeria</i>	Z/U
<i>Aira caryophylla</i>	Z	<i>Carex ovalis</i>	Z	<i>Digitaria ischaemum</i>	Z
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	Z/K	<i>Carex pallescens</i>	Z/K	<i>Diplotaxis muralis</i>	Z
<i>Alopecurus geniculatus</i>	Z	<i>Carex paniculata</i>	Z/U	<i>Echium vulgare</i>	Z
<i>Amaranthus blitum</i>	Z	<i>Carex pendula</i>	Z/K	<i>Eleocharis palustris</i>	Z/U
<i>Anthyllis vulneraria</i>	Z/U	<i>Carex pilulifera</i>	Z/K	<i>Elymus caninus</i>	Z
<i>Aphanes arvensis</i>	Z	<i>Carex pseudocyperus</i>	Z/U	<i>Epilobium roseum</i>	Z
<i>Apium nodiflorum</i>	K	<i>Carex riparia</i>	Z/K	<i>Epilobium tetragonum</i>	Z
<i>Arctium nemorosum</i>	Z	<i>Carex spicata</i>	Z/K	<i>Equisetum fluviatile</i>	Z/K
<i>Aristolochia clematitis</i>	Z/U	<i>Carex strigosa</i>	K	<i>Equisetum sylvaticum</i>	Z/U
<i>Artemisia absinthium</i>	Z	<i>Catabrosa aquatica</i>	Z/U	<i>Erigeron acer</i>	Z
<i>Arum italicum</i>	Z	<i>Centaurea cyanus</i>	Z/U	<i>Erodium cicutarium</i>	Z
<i>Asplenium scolopendrium</i>	Z/K	<i>Centaurea montana</i>	Z/K	<i>Erysimum cheiranthoides</i>	Z
<i>Asplenium trichomanes</i>	K	<i>Centaurea scabiosa</i>	Z/U	<i>Euphorbia amygdaloides</i>	Z/U
<i>Astragalus glycyphyllos</i>	Z	<i>Centaureum erythrea</i>	K	<i>Euphorbia exigua</i>	Z/U
<i>Atropa bella-donna</i>	Z/U	<i>Centaureum pulchellum</i>	Z	<i>Fallopia dumetorum</i>	Z
<i>Avena fatua</i>	Z	<i>Cerastium arvense</i>	Z	<i>Festuca filiformis</i>	Z
<i>Avenula pubescens</i>	Z/U	<i>Cerastium pumilum</i>	Z	<i>Festuca pratensis</i>	Z
<i>Barabarea intermedia</i>	Z	<i>Cerastium semidecandrum</i>	Z	<i>Frangula alnus</i>	Z
<i>Barabarea stricta</i>	Z	<i>Ceratophyllum demersum</i>	Z/K	<i>Fumaria capreolata</i>	Z/U
<i>Berula erecta</i>	Z/U	<i>Ceterach officinarum</i>	Z/U	<i>Galium palustre</i>	K
<i>Bidens cernua</i>	Z	<i>Cheiranthus cheiri</i>	Z/K	<i>Galium saxatile</i>	Z/K
<i>Blechnum spicant</i>	K	<i>Chenopodium ficifolium</i>	Z	<i>Galium verum</i>	Z/U
<i>Bromus ramosus</i>	Z	<i>Chenopodium glaucum</i>	Z	<i>Geranium columbinum</i>	Z
<i>Bromus tectorum</i>	Z	<i>Chenopodium hybridum</i>	Z	<i>Glyceria declinata</i>	Z/U
<i>Callitriche stagnalis</i>	K	<i>Chenopodium rubrum</i>	Z	<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	Z
<i>Calluna vulgaris</i>	K	<i>Chrysanthemum segetum</i>	Z/U	<i>Helleborus viridis subs.</i>	Z/U
<i>Caltha palustris</i>	K	<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	Z/U	<i>occidentalis</i>	
<i>Campanula persicifolia</i>	Z/U	<i>Chrysos. oppositifolium</i>	Z/K	<i>Herniaria glabra</i>	Z
<i>Campanula rotundifolia</i>	Z/U	<i>Consolida regalis</i>	Z/U	<i>Herniaria hirsuta</i>	Z
<i>Campanula trachelium</i>	K	<i>Corynephorus canescens</i>	Z/U	<i>Hieracium lachenalii</i>	Z
<i>Cardamine amara</i>	Z/K	<i>Coronopus squamatus</i>	Z/U	<i>Hyoscyamus niger</i>	Z/U
<i>Cardamine impatiens</i>	Z/U	<i>Corydalis solida</i>	Z/K	<i>Hypericum dubium</i>	Z
<i>Carex acuta</i>	Z	<i>Crepis biennis</i>	Z/K	<i>Hypericum hirsutum</i>	Z
<i>Carex caryophylla</i>	Z/U	<i>Crepis paludosa</i>	Z/U	<i>Hypericum pulchrum</i>	Z
<i>Carex cuprina</i>	Z/U	<i>Crepis polymorpha</i>	Z/U	<i>Jasione montana</i>	Z/K

Tabel 6.2 : Vervolg: Inheemse planten die zeldzaam (Z), kwetsbaar (K) of aan het verdwijnen (U) zijn, geteld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Onderzoek OESO en EUROSTAT 1998)

Soorten	Bedreiging	Soorten	Bedreiging	Soorten	Bedreiging
Juncus compressus	Z	Origanum vulgare	Z	Sanicula europea	K
Juncus conglomeratus	Z	Papaver argemone	Z	Scirpus lacustris	Z/K
Knautia arvensis	Z/K	Parietaria judaica	Z	Scirpus setaceus	Z
Lactuca virosa	Z	Parietaria officinalis	Z	Scleranthus annuus	Z/U
Lathyrus nissolia	Z/K	Paris quadrifolia	Z/K	Scrophularia umbrosa	Z
Lathyrus sylvestris	Z/K	Phleum arenarium	Z	Scutellaria galericulata	Z/K
Lathyrus tuberosus	Z/U	Phleum bertolonii	Z/U	Sedum rupestre	Z
Legousia speculum-vernii	Z/U	Phyteuma nigrum	Z/U	Sedum telephium	Z
Lemna trisulca	Z/K	Phyteuma spicatum	Z/U	Setaria pumila	Z
Leontodon saxatilis	Z/U	Picris echioides	Z/K	Setaria viridis	Z
Lepidium campestre	Z	Pimpinella saxifraga	Z	Silene vulgaris	Z/K
Listera ovata	Z/K	Plantago coronopus	Z	Solidago virgaurea	Z
Lonicera xylosteum	Z	Polygala vulgaris	Z/U	Sparganium erectum	Z/K
Lychnis flos-cuculi	K	Polygonum bistorta	Z/K	Spergularia rubra	Z
Lysimachia vulgaris	K	Polygonum mite	Z	Spirodela polyrhiza	Z/K
Maianthemum bifolium	K	Polypodium vulgare	Z/K	Stachys arvensis	Z
Malva moschata	Z	Potamogeton crispus	Z/U	Stachys palustris	Z/K
Medicago falcata	Z	Potamogeton natans	Z/U	Stellaria alsine	K
Medicago minima	Z	Potentilla anglica	Z/U	Stellaria holostea	K
Melampyrum pratense	Z/K	Potentilla erecta	Z/K	Tamus communis	Z/K
Melilotus altissima	Z	Primula elatior	K	Thlaspi arvense	Z
Melissa officinalis	Z	Primula veris	Z/U	Thymus pulegioides	Z
Mentha suaveolens	Z	Pyrola minor	Z/U	Thymus serpyllum	Z/U
Mercurialis perennis	Z	Ranunculus auricomus	Z	Trifolium medium	Z
Mespilus germanicus	Z	Ranunculus bulbosus	Z/U	Trisetum flavescens	Z
Molinia caerulea	Z	Ranunculus flammula	Z/U	Typha angustifolia	Z/U
Myosotis stricta	Z/U	Ranunculus sardous	Z	Ulex europaeus	Z/U
Myriophyllum spicatum	Z/U	Rhinanthus minor	Z/U	Vaccinium myrtillus	Z/K
Narcissus pseudonarcissus	Z/K	Ribes nigrum	Z	Valeriana dioica	Z/U
Nasturtium officinale	K	Rorripa amphibia	Z/U	Verbascum blattaria	Z
Neottia nidus-avis	Z/U	Rosa arvensis	Z	Verbascum densiflorum	Z
Nepeta cataria	Z	Rosa rubiginosa	Z	Verbascum nigrum	Z
Nuphar lutea	Z/K	Rumex hydrolapathum	Z/K	Veronica anagallis-aquatica	Z/U
Nymphaea alba	Z/U	Sagittaria sagitifolia	Z/U	Veronica longifolia	Z
Odonites vernus	Z	Salix atrocinerea	Z	Viburnum lantana	Z
Ononis repens	Z/U	Salix aurita	Z	Viola tricolor	Z
Onopordium acanthium	Z	Salix pentandra	Z	Viscum album	Z
Ophrys insectifera	Z/U	Salix purpurea	Z	Vulpia bromoides	Z
Oreopteris limbosperma	Z/U	Salix triandra	Z		

In totaal worden 230 inheemse soorten als zeldzaam, kwetsbaar of bedreigd beschouwd.

4. Exotische soorten

Ongeveer 20 % van de hogere plantensoorten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden als niet-inheems beschouwd. De aanwezigheid van die exoten is voor het grootste deel (ongeveer 60%) het resultaat van het vrijwillig uitplanten ervan, met sierdoeleinden, in parken en tuinen, gevolgd door de verspreiding en verwildering ervan. De overige 40% komen voort van introducties die per toeval gebeuren, voornamelijk door het transport via de weg, het spoor of het water.

De uitheemse soorten hebben de neiging bij voorkeur voor te komen op goed gelegen, droge, stikstofrijke, alkalische en warme plaatsen. Die habitats zijn algemeen in stedelijke zones en zijn vaak het resultaat van de impact van bepaalde menselijke activiteiten (eutrofiëring, drainage, ontbossing, verrijking van de bodem met bouwafval,...).

5. Woekerplanten

De introductie van uitheemse soorten op braakland en overblijvende of half-natuurlijke ecosystemen is zorgwekkend. Omwille van hun woekerende karakter vormen bepaalde verwilderde soorten een ernstige bedreiging voor de inheemse vegetatie: eens ze aanwezig zijn, leidt hun explosieve ontwikkeling (vaak te wijten aan de uitbreiding van wortelstokken) tot het verdringen van de inheemse flora en de vorming van soortenarme percelen.

Verschillende verwilderde soorten, hoofdzakelijk woekerplanten, vermenigvuldigen zich en vormen een bedreiging voor zowel de inheemse flora als de biodiversiteit: Japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*), Sachalinse duizendknoop (*Fallopia sachalinensis*), berenklaau (*Heracleum mantegazzianum*), bezemkruiskruid (*Senecio inaequidens*), verschillende soorten Aster,....

De Japanse duizendknoop spreidt zich uit over spoorwegbermen en tal van marginale gebieden, maar ook langs de wegen, aan de rand van parken en in bossen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Door zijn snelle vegetatieve ontwikkeling en zijn uitgestrekt wortelsysteem krijgt hij al snel de overhand op de oorspronkelijke vegetatie, die hij doet verdwijnen. Deze soort wordt niet systematisch bestreden: alleen in de natuurreservaten en in een aantal parken wordt hij bewust regelmatig weggemaaid, maar deze werkwijze vereist heel wat doorzettingsvermogen: alleen een intensief en aanhoudend beheer van de grasperken lijkt op lange termijn succes te hebben.

Berenklaau, die aanvankelijk groeide aan het station van de Leopoldwijk, is er sinds meer dan 50 jaar aanwezig en blijft zich verspreiden. Hij wordt vaak aangetroffen langs spoorwegen, op middenbermen en snelwegbermen (vb. snelweg Brussel-Leuven). Hij komt ook voor in bepaalde natuurlijke sites, zoals het Zoniënwoud, Verdronken Kinderen en de Heymboschtalud in Jette. Deze soort vormt niet enkel een bedreiging voor de inheemse flora maar mogelijks ook voor de volksgezondheid. Deze soort kan immers verantwoordelijk zijn voor verschroeiing door lichtgevoeligheid. De plant wordt plaatselijk bestreden door regelmatig maaien, maar biedt zeer veel weerstand.

Wat de Aziatische soorten betreft, kunnen we nog wijzen op het Klein springzaad (*Impatiens parviflora*) dat zich verspreidt in de kruidlaag van bosccosystemen.

Recentelijk is er de uitgesproken verspreiding van bezemkruiskruid, afkomstig uit Zuid-Afrika, die de droge open ruimten zoals bijvoorbeeld de site van Thurn & Taxis snel overwoekert.

Amerikaanse soorten lijken minder overwoekerd te zijn. Dat geldt echter niet voor de Canadese guldenroede (*Solidago canadensis*) en de Late guldenroede (*Solidago gigantea*) die zich, nadat ze verschijnen, snel ontwikkelen, wat leidt tot soortenarme terreinen.

Als ze niet in concurrentie treden met de inheemse soorten worden sommige exotische soorten beschouwd als een « verrijking » van de stedelijke flora. Een voorbeeld daarvan is de vlinderstruik (*Buddleia davidii*), een struik uit China die in tuinen gekweekt wordt omwille van zijn aantrekkingskracht voor vlinders. De daadwerkelijke impact van de struik op de soorten blijft echter zeer beperkt.

Andere fiches in verband hiermee

Schriftje "Fauna en Flora in Brussel"

- 1. Zoogdieren
- 2. Vogels
- 3. De zangvogels in het Zoniënwoud
- 4. De exotische vogels in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- 5. Reptielen en amfibieën

- 7. Mossen, Schimmels en Korstmossen
- 8. Vissen
- 9. Ongewervelde dieren

Schriftje "Grondgebruik en landschappen in Brussel"

- 3. Begroeningsgraden en groene ruimten
- 4. Inrichting en beheer van openbare groene ruimten door het BIM van 1993 tot 2001
- 5. Biologisch patrimonium: beschermde gebieden
- 6. Het Groen Netwerk

Bronnen

1. *BIM : "Verslag over de staat van het Leefmilieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - 1994", BIM-rapporten nr. 9, 1996.*
2. *DE CARITAT, A.K. : " Réseau d'information et de surveillance de la biodiversité et de l'état de l'environnement de la Région de Bruxelles-Capitale" ("Netwerk voor informatie over en toezicht op de biodiversiteit en de staat van het leefmilieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest"), Eindrapport 1995. Conventie BIM-UCL/FBDB, 1995*
3. *DA CAMARA, M. & DE CARITAT, A.K. : "Réseau d'information et de surveillance de la biodiversité et de l'état de l'environnement de la Région de Bruxelles-Capitale " " ("Netwerk voor informatie over en toezicht op de biodiversiteit en de staat van het leefmilieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest"), Eindrapport 1996. Conventie BIM-UCL/FBDB, 1996.*
4. *COSYNS, E. et al. : "Checklist van de Vlaamse Vaatplanten 1993", technisch rapport, VUB, op vraag van het Instituut voor Natuurbehoud, 1993.*
5. *GRYSEELS, M. : " Data on Animal and Plant Populations in the Brussels Capital Region. OECD and EUROSTAT environmental data base : 1998 vragenlijst. Partim: Wildlife (Fauna and Flora) ", BIM, technisch dossier, 1998.*
6. *SAINTENOY-SIMON, J.: "Etude de la flore de la Région de Bruxelles-Capitale" ("Studie van het leefmilieu en de biodiversiteit") in BIM "Kwaliteit van het leefmilieu en biodiversiteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest". Studiedocument van het KBIN nr. 93:43-66, 1998*
7. *BIM, AEF & FBDB : "Atlas de la flore de la Région de Bruxelles-Capitale" ("Atlas van de flora in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), Technisch rapport BIM, 1999*
8. *GRYSEELS, M. "Convention on biological biodiversity - Biological diversity in Belgium : a country study. Partim : threats to biodiversity & imports (alien species) - Brussels Capital Region", in press. IRScNB-KBIN (ed.), 2002.*

Auteur(s) van de fiche

YOURASSOWSKY Catherine

Actualisering : DE VILLERS Juliette, GRYSEELS Machteld